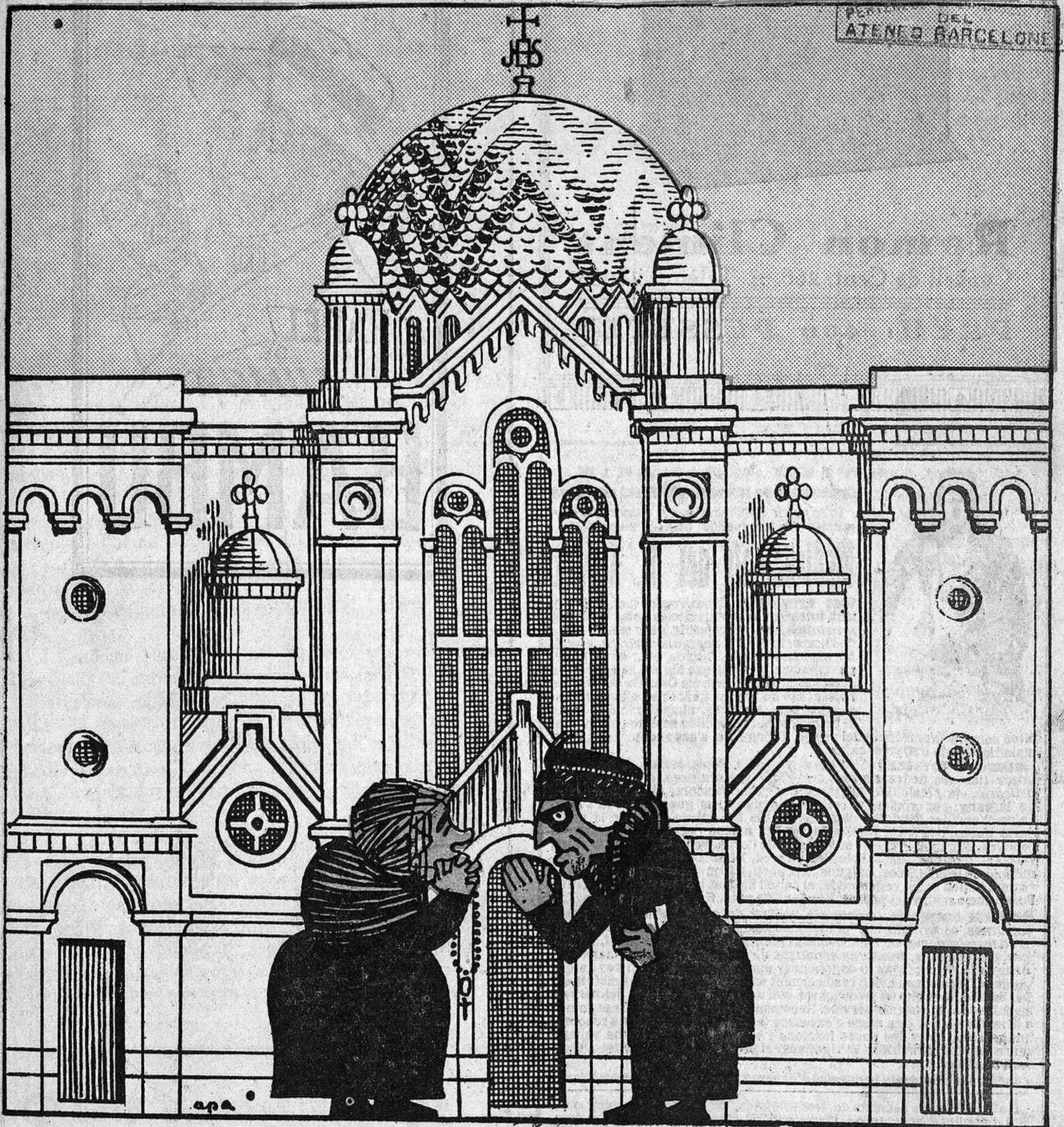

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

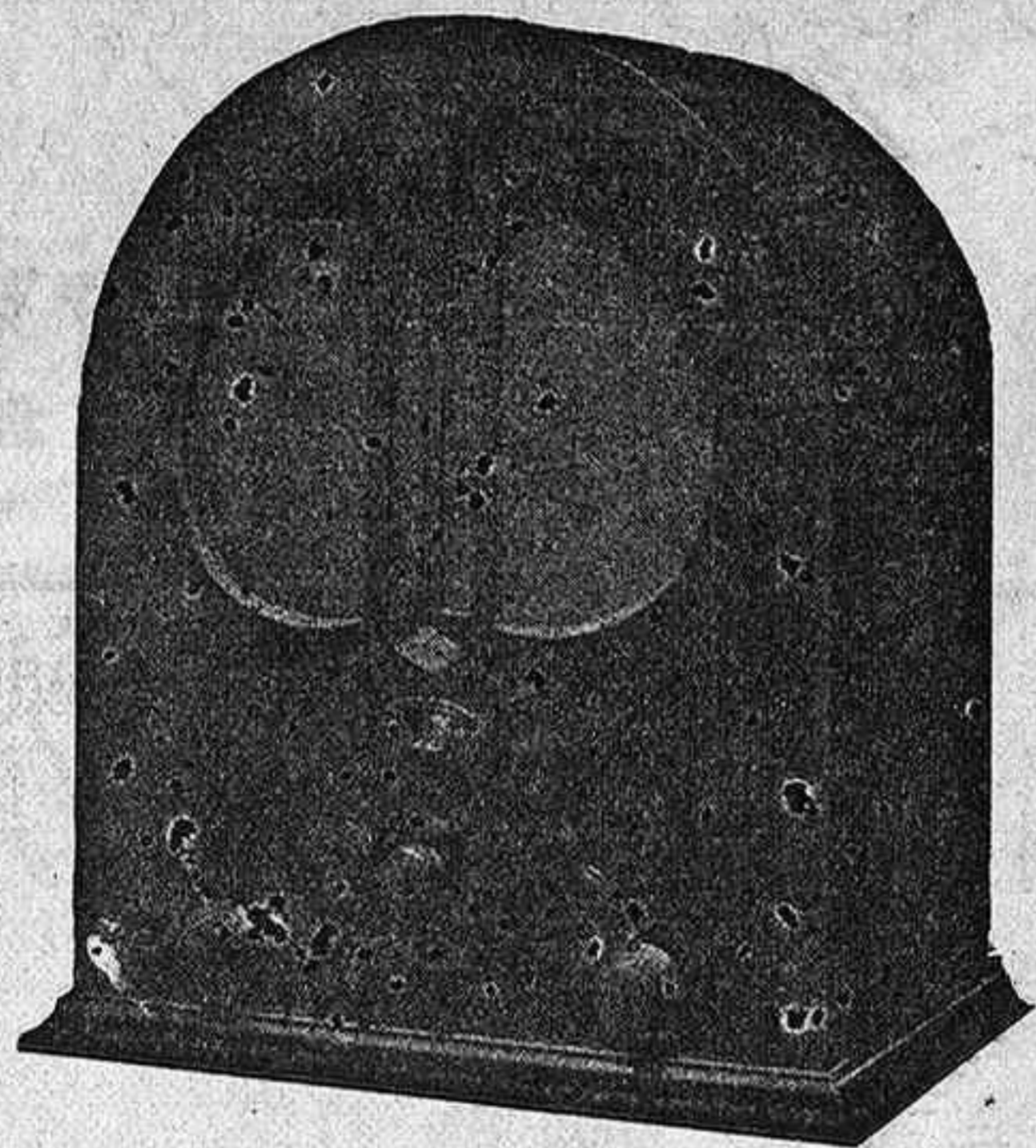
DEL ATENEU BARCELONÈS

La dissolució dels jesuïtes

—Reina Santíssima; Nostre Senyor prou ens castigarà!
 —Ai, infelixa!.. No es faci tantes il·lusions... Jo crec que fin Nostre Senyor s'ha tornat anarquista.

Receptor RADIO CLIMO

enxufable al corrent, sense antena

Ramon Climent

Consell de Cent, 266 :: Telèfon 23058

PREU: 400 PESSETES

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inútilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Catxets del Doctor Solvré. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

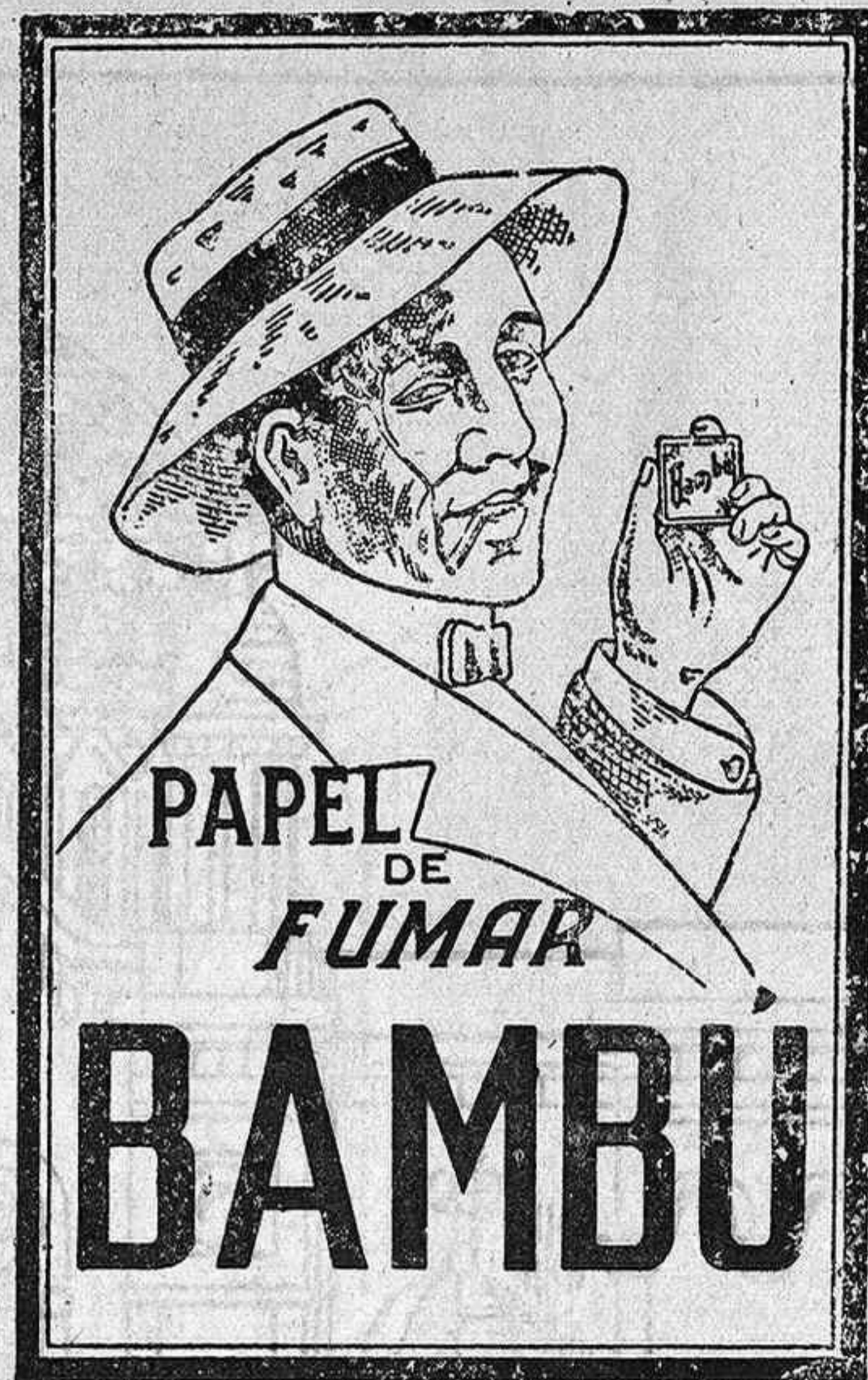
siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda: 5'50 ptes. caixa

Impureses de la sang: *Sifilis* (avari...), *eczemes*, *herpes*, *ulceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les Píndoles depuratives del Dr. Solvré, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronsos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polvisions nocturnes*, *espermatòrrica* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònica i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les Gragees potenciades del Dr. Solvré. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la joventut, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pessetes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remitent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sòkatarq, carrer del Ter, 16, telèfon 544 S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentortiment, tractament i guariment de les dites malalties.

PAPEL
DE
FUMAR

BAMBU

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

L'autoritat a Barcelona

PROP de Barcelona hi ha uns pobles. Aquests pobles es diuen: Cardona, Figols, Súria, Berga, Sallent, Balsareny... Generalment, Barcelona d'aquests pobles no en sap gran cosa. Es sap que Berga va ésser la capital del carlisme i que té una patum; que a Sallent hi va néixer el Pare Claret, confessor d'Isabel II; que a Cardona hi ha una muntanya de sal, i que a Figols hi ha carbó. Ge-

neralment no se'n sap res més. Però, de cop i volta, hi ha uns homes que s'aixequen i proclamen la República del comunisme llibertari; al cim d'una de les muntanyes prop-pirenenques és plantada la bandera roja i negra de la F. A. I., i Barcelona, llavors, es sent acovardida i guaïta novament les comarques de Manresa i Berga com un perill a la seva tranquil·litat.

—El comunisme és a les portes de Barcelona!—diu tot tremolant l'home conservador del pla del Llobregat.

—Aquest estat ens durà a la ruïna—exclama la marmanya de la plaça.

—Això és cosa del "clero"—diu el federal de tota la vida.

I l'endemà surt el sol més lluminós que mai, el cel és més blau, fan sardanes a les places i als jardins de la ciutat. I Barcelona—oblidadissa, allunyada, superficial i epidèmica—ja no es torna a recordar de la revolució social, dels pobles de les conques de l'Alt Llobregat ni dels homes que un dia s'aixecaren a fer una revolució que va ésser morta en el mateix bressol on va néixer, sense fer quasi una víctima.

***

I Barcelona segueix la seva vida plàcida, vora la mar, sense tenir l'esma de voler saber el com i el per què de les coses que passaren en aquells indrets; segueix essent "la gran marmanya" de la nova "Oda a Barcelona" del mai prou lloat Joan Maragall; segueix vivint al dia, sense voler saber si aquelles coses són definitivament acabades o si un dia o altre tornaran a ressorgir.

La gent segueix pel carrer amb ordre; la guàrdia vigila els carrers i les carreteres, i tot marxa amb tranquil·litat determinada. Barcelona és feliç. No ho són, però, els homes que treballen en aquelles conques; no ho són, però, les gents que viuen en aquelles terres de carbó i potassa, que la fantasia de Víctor Balaguer va admirar com encontrades fertilíssimes i rialleres, i nosaltres hem vist ermes de generositat, plenes de misèria, tristes i excitadíssimes.

Barcelona ja no es recorda de res del que ha passat. El remor no continua. Els soldats de la República han posat ordre. Perfectament. Es hora, Barcelona, de pensar un cop imposat l'ordre, de començar la campanya de la justícia.

***

—Ara va bé. Garrot, garrot, garrot...

—Aquestes paraules no les deien, abans, les gents d'ordre?

—La gent d'ordre les ha dites sempre.

—Això vol dir, doncs, que manar és regressiu?

—No. Però la lluita de tota la vida està en què l'autoritat és conservar, i la llibertat és oposar a l'autoritat noves formes de progrés i de justícia.

—I vostè creu, doncs, que sempre hi haurà oposició?

—Creure altra cosa seria absurd. El liberalisme és una doctrina sense horitzó. L'esquerrisme no té mai límits. Es per això que és molt més fàcil ésser home d'ordre, que vol dir respectar el present i cohesionar les forces de dretes que no tenen altra doctrina que el respecte a les tradicions i a l'ordre present, que no pas ésser d'esquerra. Perquè a l'esquerra sempre hi ha hom que és molt més esquerrista que altre.

***

Barcelona, liberal, progressiva, esquerrista, republicana, federal, comunista, anarquista, comunista llibertària ha sentit aquests dies, esporugida, la tremolor d'una nova concepció política, d'una nova reforma estatal...

En un any ha passat de la manca de totalitat política a ésser mestressa de la seva pròpia vida política. I en el moment d'iniciar la seva tasca vers l'autoritat, no ha comprès que, en ésser autoritat, havia de tenir enfront els amics d'ahir.

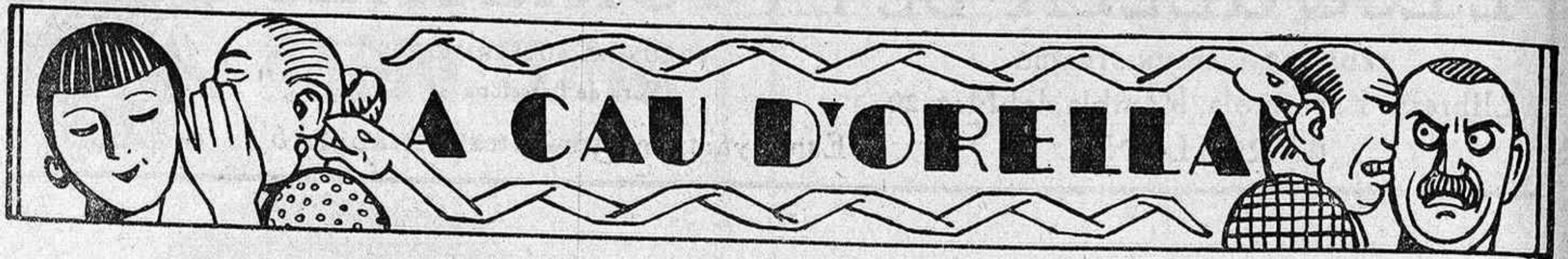
Això, per a Barcelona, ha estat un descobriment sensacional.

Com el que fa l'home que veu sortir el sol per primera vegada.

FRANCESC MADRID

S'està acabant de tirar

L'ALMANAC
de "L'Esquella de la Torratxa"

Espectres

Temps enrera es deia que l'Alba —un dels morts més corromputs del temps de la monarquia que encara surten ara— es sumaria amb les seves forces a Lerroux. Ara s'hi vol ajuntar un altre cadàver: el de Melquíades Alvarez, aquell polític —recordeu?— que morí al Palace, de Madrid, després d'un banquet, en el moment de pronunciar un discurs contra les llibertats catalanes.

Hom diu que Lerroux, perseguit per tants cadàvers, comença a delirar: que veu espectres i ressuscitats per tot arreu.

Nou partit?

No és fàcil que Lerroux vulgui entendre's amb els morts ni amb els polítics que van tractar d'apuntalar la monarquia. Però per si fos certa l'Aliança que Melquíades desitja, hom ha trobat ja les inicials amb què seria denominat el seu partit. Són aquestes: R. I. P.

Inicials que persegueixen, fa temps, l'ex-ministre del rei.

Una frase lapidària

Un valencianet que coneix el senyor Dualde, el simpàtic catedràtic de la Universitat de Barcelona, i antic col·laborador de la dictadura, el trobà a la sortida del míting de don Melquíades:

—Ché! — va dir-li. — *Con que ara t'has fet republicà?*

—Yo — respongué Dualde — *soy persona de orden. Por esto estoy siempre con los que mandan. Y como ahora el amo de España va a serlo Lerroux!...*

El quart vot

A propòsit de l'expulsió dels jesuïtes, ens asseguraven que no eren ells sols, a la península, que havien fet el quart vot. Ens asseguraven que també l'havien fet el senyor Bofill i Mates i el senyor Carrasco. També és cert que l'havia fet Ventura Gassol. Però aquest darrer podem assegurar que se n'ha retractat.

Erotisme i anarquia

En un establiment de la Via Laietana un individu ha fet una estafada de 870 pessetes en mitges de seda.

Unes set dotzenes de parells. en total!

Potser havia d'acontentar set dotzenes de "querides".

Qui sap, qui sap si ha entrat ja en acció l'anarquista de Terrassa.

Un lleial de debò

L'ex-rei tenia, al Pardo, una vacada en la qual hi figurava el toro "Pajarito" — molt cèlebre entre l'aristocràcia madrilenya —, que, segons contenen sols acceptava el pinso de mans del vaquer reial o del Borbó.

El cas és que, d'ençà de la fugida del seu amo, el toro s'ha decandit de tal manera, que diuen si aviat l'enterraran.

Noble bèstia!

Pot aconsolar-se Don Alfons dels seus amargs desenganys: encara li queda, a Espanya, un partidari decidit a oferir-li la vida.

Diàleg

El cacem al vol.

L'un. — *Creieu un gran bé per al país, la dissolució dels jesuïtes?*

L'altre. — *Tant com ho seria, per exemple, per a l'agricultura, l'extinció d'una plaga de llagosta.*

Exacte!

Aquest senyor Canals?

Abans el senyor Canals, empresari de Novetats, es dedicava a catalanitzar el país a base de donar, a preus reduïts, comèdies catalanes a unes tertúlies catalanistes. Tots, naturalment, no teníem prou boca per lloar com calia les activitats patriòtiques de l'illustre Mecenas.

Ara, però, es dedica a espanyolitzar-nos a base d'oferir sarsueles madrilenyes a les mateixes o semblants tertúlies.

El català traduït, perd

Ens reporten les agències periodístiques que el ministre de Finances,

Jaume Carner, ha fet declaracions. I diuen que ha declarat que ell, catalanista de tot cor, recomanava als catalans que aprenguessin el castellà, amb la qual cosa creia fer-los un bé.

No ho entenem prou, puix fins ara els catalans ens havíem queixat de què havíem d'aprendre la nostra llengua com qui diu d'amagat i fora d'hores. A veure si, resultarà, ara, que fèiem un abús!

Indubtablement els periodistes madrilenys no hauran entès al senyor Carner, malgrat de parlar-los en castellà.

Alerta, homes!

Les dones ja se'ns declaren. Els que estiguin per merèixer, trobaran ja la feina mig embastada. La senyoreta Rosa Maria Arquimbau llença, des de "La Rambla", la primera sageta. Diu: "*¿Per què aquest estrany temor de dir-ho als homes, que ens agraden? ¿Per què no hem de declarar-nos-hi nosaltres, si estimem un home i ell no se n'adona?*"

Del tot conformes i esperem confiats. Ull viu, els tímids! Sabem, però, que són molts els homes que no gosen a sortir sols, i hi ha pares que obliguen llurs fills menors de vint-i-cinc anys a tornar a casa abans de dos quarts de vuit del vespre.

Lliçó de modèstia

Llegim a "La Publicitat" una lletra del poeta i academista Agustí Esclasans. D'ell és aquesta profecia que copiem literalment: "*Passaran anys, potser passaran segles; però jo us dic que de tota l'obra intel·lectual que avui s'està fent a Catalunya, només se'n salvarà això: els meus Ritmes, el meu Sistema, la meua Escola i el meu Partit intel·lectualista.*"

Bon xicot l'Esclasans. Llàstima que sigui tan modest!

Parla Miss Lerroux

Lerroux, president del Jurat, ho declararà moments abans de reunir-se:

—Ara catalanitzem la bellesa; temps quedarà, en acabat, de castellanitzar el que sigui.

De París estant

"6.342"

Avui divendres, 29 de gener, el sol de París és una taronja que es passa pel cel. Els escenògrafs han estès per sobre de les teulades uns telons de glassa i no es veu el cel blau. Claror de cendra. Fred artificial de cambra per conservar carn congelada. Tres de la tarda. Nassos vermells. Voreres relliscoses, lluent i de vidre, com per fer exercicis de patinatge. Montmartre avall, creu dels carrers de Londres, Atenes i Amsterdam, avença un camió ple de bocois. El carreter, un gegant gelat, vestit de pell, mena dos cavalls de Normandia. Boira d'alè gelat auriola el cap dels cavalls. Un rellisca, coixeja...

L'Agent de la Pau de la cantonada alça la seva porra blanca i detura el camió.

Un cavall està ferit. Dessota la seva collera la sang li raja. Té una ferida profunda. La pell li manca, i una placa vermellenca li obre el pit poderós... se li veu l'os nu.

L'Agent de la Pau desfà lligams i corretges del cavall i deixa lliure la ferida. El carreter vol disculpar-se. Es l'amo, qui mana. El cavall està ferit fa dies. Però l'Agent treu llapis i agenda i comença a escriure la denúncia. Fa un fred que pela... Però el cor de l'Agent escalfa a tota la gent encuciosida que l'envolta. Pobre cavall! Pobra bèstia! — diuen. — El carreter respon a les preguntes de l'Agent. De sota la gorra peluda es treu els papers, la documentació.

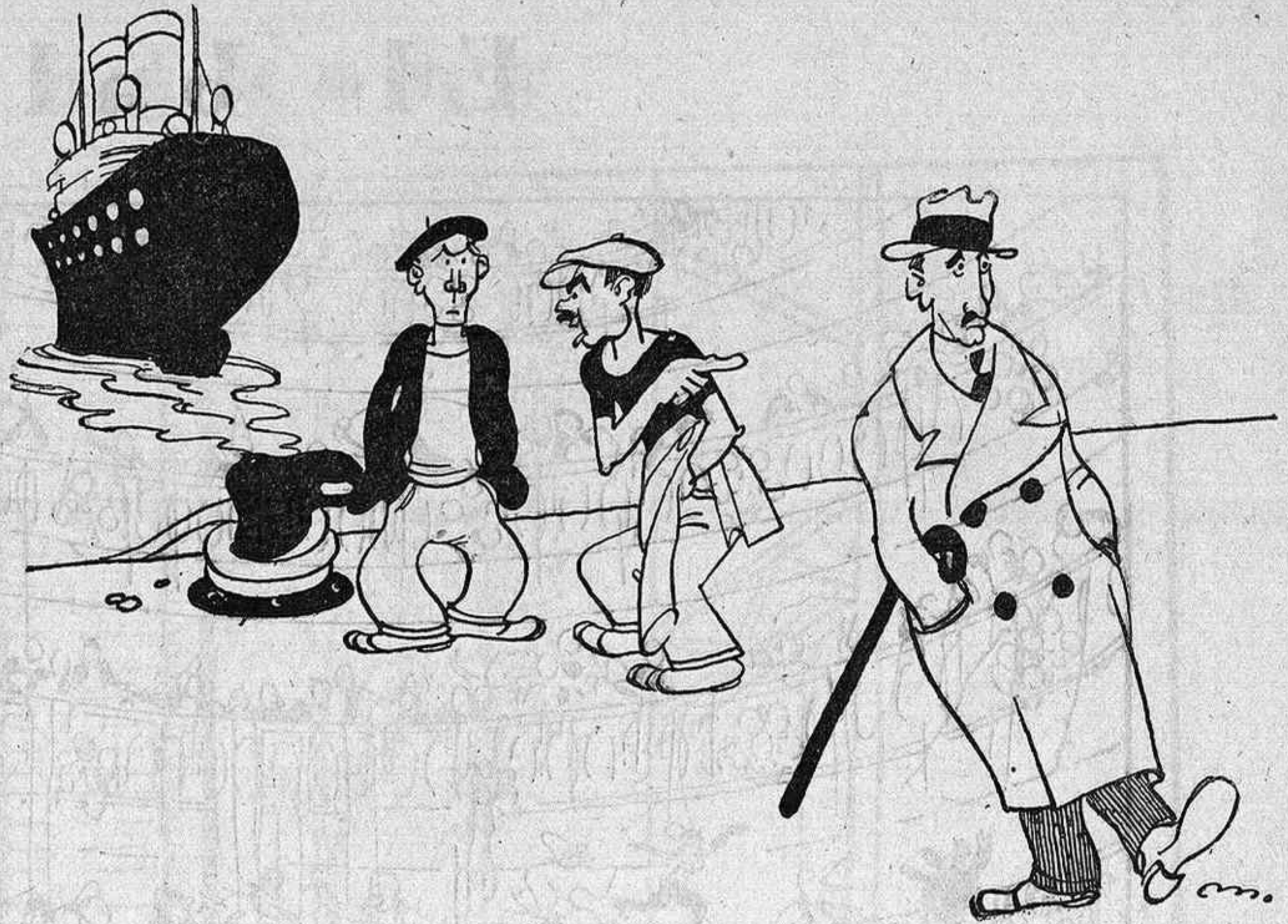
L'Agent mostra una iracúndia justificada. Es un home del camp que no pot veure patir una bèstia noble i bonica com un cavall ros.

Ja està llest l'atestat. El carreter puja al seu tron, i vol fer anar el carro. Però l'Agent vetlla.

—Ep!... Què voleu fer?... El cavall ferit el treus del tir i el poses al darrera...

El carreter obeeix. El pobre ferit, sense arreus ni brides, és posat al darrera del carro. El pobre cavall té un esguard de remerciament. Que n'és de difícil, aquest gest, per un gran actor!... Però el cavall, que no està ferit, mira esverat el lloc que resta buit al davant. Ell, tot sol, patirà massa si ha de tirar carrer amunt, carro, bocois, carreter i company... L'Agent comprèn l'esguard del cavall i diu al carreter:

—Vés a cercar un altre cavall... No

—Que no surt, el «Buenos Aires»?

—No; encara falta embarcar aquest senyor Ventosa.

és de llei que aquesta bèstia es carregui tota la feina.

El carreter se'n va.

Ha estat un acte de justícia salomònica de carrer.

Aquest Agent enviaria a presidí tot el públic d'una cursa de braus.

Es per tal motiu que un carro de bocois ha estat immobilitzat, sota la boira de París, unes hores.

L'Agent de la Pau, a la seva esclavina, duia el número 6.342... Jo no sé si la Societat Protectora d'Animals li donarà una medalla, però jo, com a ciutadà parisenc provisional, recit el seu elogi en aquesta nota.

* * *

Fa pocs dies, a una sala de la Sorbona, Monsieur Chiappe, Prefecte de Policia, feia l'elogi dels seus agents. Deia:

—A París, en un any, no ha restat un delictes sense trobar els culpables. L'Agent de la Pau sap que París dorm refiat al seu esguard i compleix el compromís. L'Agent de la Pau és el somriure de París. Vegeu-lo, a les cantonades, dirigir la circulació amb el seu somriure etern. Es la providència del provincià i de l'estranger. Somriu, però té una mà de ferro...

* * *

Precisament, en aquest capvespre, mentre el carro dormia a la cantonada del carrer d'Atenes, s'han sentit uns crits a una "casa moblada". Eren dos lladres vestits com a models fugits d'un aparador. Els lladres, joves, forts, amb un tipus perfecte de boxador,

corrien carrer avall. Altre Agent de la Pau els ha barrat el pas. Ells, la mà a la recerca del revòlver, volien lluitar. L'Agent de la Pau, sense arma, sense revòlver, amb el puny, els ha fet comprendre com l'oposar-se a la llei pot fer sortir sang del nas. Ni xiulets d'alarma ni trets ni esglais... Un bon cop de puny.

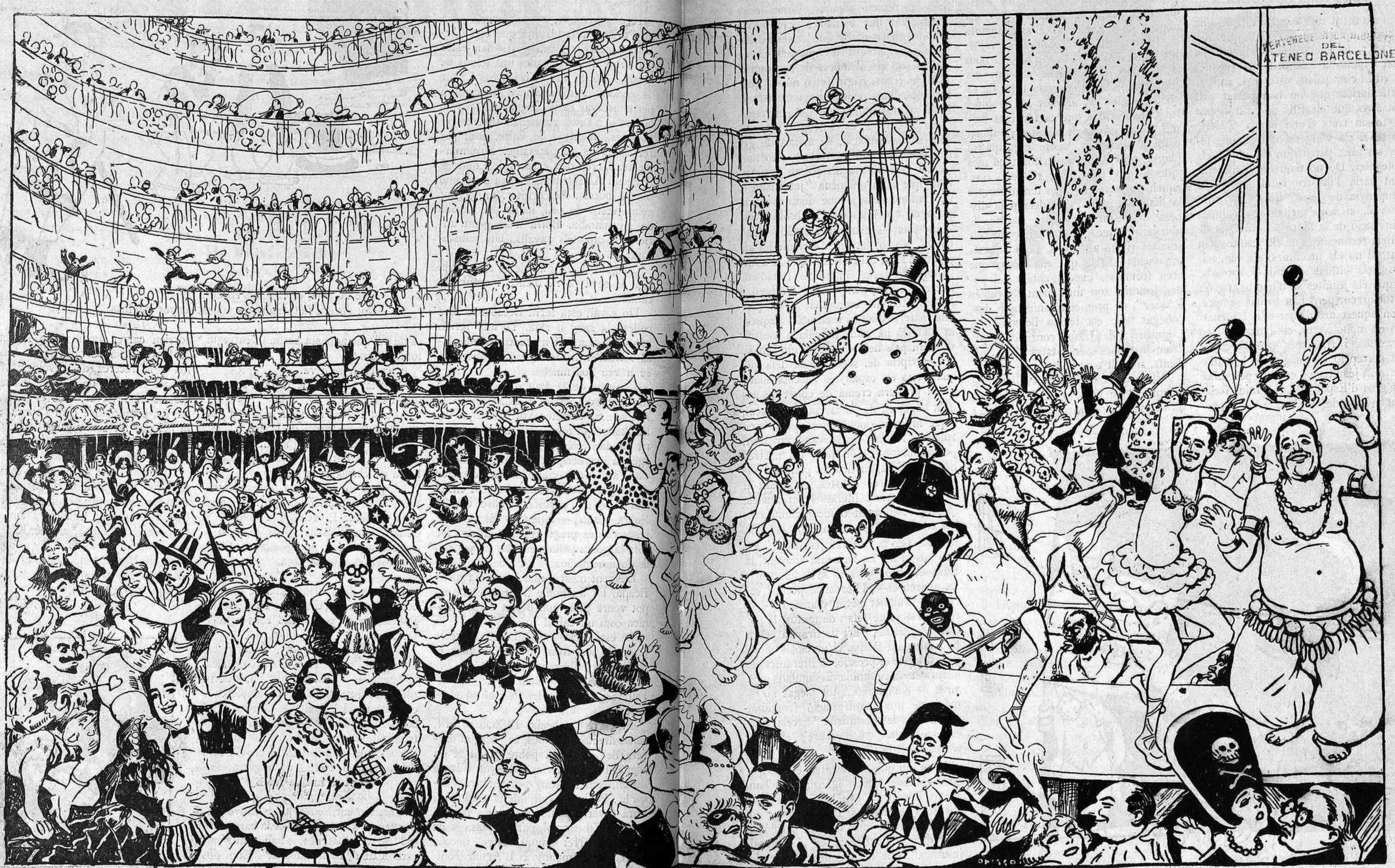
El cavall ferit darrera del camió... Els dos lladres amb el nas sagnant eren dues estampes per illustrar el discurs de Monsieur Chiappe, l'home que té l'orgull de menar un cos d'agents que, amb el somris als llavis, demostren que París és una ciutat civilitzada on no es pot ni martiritzar una bèstia ni fugir davant la llei.

AMICHATIS

—Qui no el coneix, a aquest? El senyor Canons disfressat de republicà...

El ball de disresses d'enguany

VERTENEDU
DEL
ATENEU BARCELONÉS

—“¿Los enoces?”

A-contraclaror

ELS "PADRES" SE'N VAN, PERÒ ELS FILLS ES QUEDEN

Si no ment una estadística que s'ha publicat aquests dies, resulta que, des de 1555, la Companyia de Jesús ha estat expulsada setanta i una vegades de vint-i-cinc països diferents, amb la particularitat que no han passat mai vint anys que els fills de Sant Ignasi no fossin trets d'una banda o altra. No sé si els viatgers o rodamons tenen un sant patró que els guii i els protegeixi. De no tenir-lo, el més indicat seria l'illustre fundador de la Companyia de Jesús. Fins en l'ordre material, si hom atribueix als jueus la invenció de la lletra de canvi, és de justícia reconèixer que els jesuïtes han estat, si no els inventors, els suggeridors dels bitllets d'anada i tornada. Perquè els jesuïtes se n'han anat molt de tot arreu, però han tornat sempre.

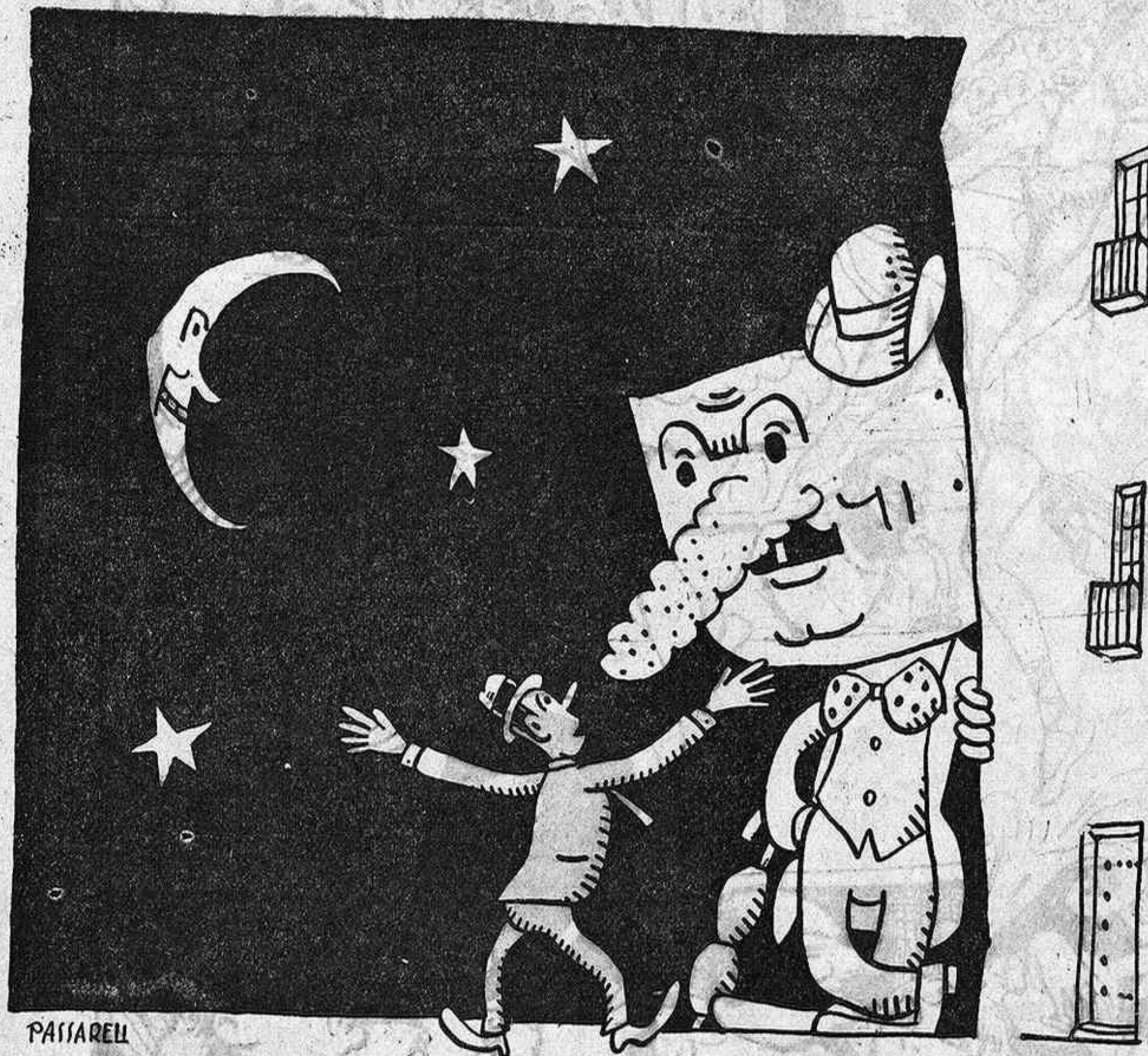
En aquest art d'anar-se'n i tornar, com en molts altres, els ignasians fan meravelles i filigranes que s'escapen a la percepció del magí més ben moblat. El jesuïtisme era el pesombre més gros d'Espanya, i el motiu, fonament i base de tota mena de propa-

gandes. Preocupava i es feia témer. Hom li atribuïa un poder ocult, quasi sobrenatural, i, segons la imaginació popular, tots els malefics, les coses absurdes i sense explicació lògica, els abusos de poder i els abassagaments de fortunes, tot era obra dels "sejuites", que així estrafà el poble el nom dels ignasians. Heu-vos ací que els jesuïtes, que tenen previstos des de fa quatre segles els articles 26 de totes les Constitucions que es fan i es desfan, s'han esmunyit d'Espanya d'una manera silenciosa, sense esgarips ni planys, com obeint a una consigna més que a una imposició, talment com aquells passavolants que tenen sempre la maleta a punt i que deixen la despesa a l'instant de rebre l'ordre de marxa. Perquè resulta, ara, que els jesuïtes vivien a despesa, i que aquests imponents edificis que ens creïem que eren fortalises inexpugnables del poder jesuític, són únicament "meublés à louer", de propietari anònim o desconegut, que els tenien llogats a la Companyia de Jesús, com demà podrien llogar-los per estatge dels Sindicats, si molt convé.

¿El jesuïtisme, és una realitat que compta i que pesa, o bé és solament un fantasma agegantat per la llegenda?

Deixem-ho córrer, que ens perdriem. Vull suposar que els jesuïtes se n'han anat definitivament, que no ho crec, i que una reacció popular ajornés indefinidament llur tornada; però així i tot, no podríem dir que el jesuïtisme havia desaparegut d'Espanya. El de menys són els membres de la Companyia de Jesús, hagin fet o no els quatre vots, llurs residències i els rituals llurs. Més temible que les congregacions de Loyola, és el llevat d'hipocresia, de dissimulació, de manca de generositat, de política tèrbola i tortuosa, de canibalisme disfressat i perfumat, que hom anomena "jesuïtisme", per antonomàsia, i que domina d'una manera abassegadora i absoluta en quasi tots els estaments socials d'Espanya. No tot havem d'atribuir-ho als jesuïtes, si bé cal convenir que la Companyia de Jesús, institució fonamentalment espanyola per llei d'origen i de caràcter, ha emmotllat a tot pler una matèria dúctil i malleable, i aquesta matèria ha estat treballada mestriolment pels deixebles de Sant Ignasi. Un escriptor del segle passat deia que quasi tots els espanyols nascuts abans de la primera crema de convents podien vanar-se de portar sang monacal, i que hi havia pobles sencers que eren fills de frares. Sense exagerar tant, podem dir que són pocs els nostres homes d'afers, els nostres polítics i àdhuc els nostres artistes, comptant-hi en primer terme literats i periodistes, que conscientment o inconscientment, per educació o per contagi, no estiguin influïts per la "moral jesuítica". Fixeu-vos-hi bé. La banalitat ambient, la falsa devoció—ço que se'n diu cobrir les aparences—, l'horror al pecat d'escàndol—s'admet pecar d'amagat—, la tergiversació de fets i de textos, la política del silenci, l'art de tirar la pedra bo i amagant la mà, el preciosisme eixorc i sense expressió, la literatura de mitja veu, la calúnnia dissimulada amb aires de compassió... tot plegat no és més que una manifestació frondosa, exuberant, de "jesuïtisme" arrelat fins en esperits que volen creure's, ells mateixos, anti-jesuïtes.

Hom diu que els jesuïtes, els homes que vesteixen l'hàbit ignasià, se n'han anat d'Espanya i que han deixat buides llurs residències. Personalment no ens feien nosa, puix ço més perillós i més difícil d'extirpar, és la "moral jesuítica", que de vegades vesteix de laic.

PASSARELL

—Decideix-te i surt!

—No, que potser em prendrien per regidor i em tocaria el rebre..

FRANCESC CURET

La cuca fera d'aquest any

POLITICA I MINISTRACIO

(El Govern de la Ciutat)

El Parlament de Catalunya

Ara que el senyor Melquíades Alvarez ha pogut fer un discurs *entero y pronunciado* sense desmais ni basques i, com sempre, contra l'Estatut de Catalunya — encara que no contra l'autonomia, aneu-ho a entendre —, segura ja la consecució de les nostres llibertats, seria hora de preocupar-nos del futur Parlament de la Catalunya autònoma.

Moltes persones, i entre aquestes persones alguns lectors nostres — no pot fallar —, ens diuen que, corresponent el govern de Catalunya a la Generalitat, el Parlament de Catalunya haurà d'ésser necessàriament la Diputació de la Generalitat. Necessàriament diuen, i en aquest necessàriament està el més gros error d'unes intel·ligències ofuscades.

La Diputació de la Generalitat no pot ésser de cap de les maneres el Parlament de Catalunya; li manquen condicions; no té vitalitat; els seus membres, poc acostumats a veure's i a tractar-se, s'han de presentar mútuament a cada nova reunió; i, quan discuteixen, no saben preocupar-se més que de qüestions administratives; bons, excel·lents per a un consell d'administració, no tenen res a veure amb un Parlament, per futur i fins per improbable que aquest sigui. Es a la casa del

davant on existeix el veritable Parlament; és l'Ajuntament de la ciutat el que, per tradició i per essència, és el veritable Parlament de Catalunya. Què hi fa que no representi tot el territori? Representa el cap i casal i, com que en el cap i casal hi ha els casals de totes les contrades catalanes, del Vallès a les terres lleidatanes, de l'Empordà als camps de Tortosa, la Casa de la Ciutat és la Casa de Catalunya, i, de fet, ho és tant, que en ella podem trobar regidors de totes les procedències.

L'Ajuntament és, doncs, el nostre Parlament, i en té bona consciència; ningú no li ho ha hagut de dir; més aviat ens en hem adonat nosaltres, després de veure-ho, *après-coup*, com diuen els francesos.

Administració de la ciutat? Evidentment.

Els ordres del dia de les sessions són plens de sobrants de via pública, i de construccions de voreres, i de desestimacions de recursos i reclamacions per arbitris d'inquilinat, i de contractes de neteja denunciats o prorogats, i de concursos de fiscorn per la Banda Municipal, i de jubilacions de "serenos" que ja no poden sortir de nits. Per alguna cosa els regidors són els representants de la ciutat i fins moltes vegades els comissionistes de la ciutat. Però, què diria l'elector si

veies que els seus elegits es limitaven a passar comptes? Ah!

Però, és que l'elector ha elegit l'elegit — molts cops ha elegit el no elegit, però és igual — perquè parli de política? Generalment, no; quasi sempre l'ha elegit perquè faci administració segons una política. Però com que això no sempre és possible, perquè el contrari també vol fer el mateix, s'ha de limitar a fer política sense administració, o sigui a parlar de política, i el que no pot pagar a l'elector, li ho paga amb paraules, que de vegades són gruixudes i molt poc fines. Ara, que l'elector no deu res, al contrari, perquè les paraules gruixudes solen anar destinades a l'adversari.

Aquesta tècnica és general; tots els partits, sense excepció, l'apliquen perquè no tenen altre remei; però, com que la major part de les vegades la ciutat no donaria prou matèria, cal acudir a qüestions de política general, i és aleshores que ve que l'Ajuntament es converteix, cada setmana una estona, en sucursal del Parlament de la República.

¿Que el Parlament de la República està a punt de votar una disposició? Debat sobre aquesta disposició, i acord abans que el Parlament de la República hagi votat res.

Aquests debats es poden plantejar de dues maneres. O bé la majoria pre-

Les disfresses d'aquest any

Guell, de mariner; Cambó, de Anarquista de Terrassa; i Rahola, de jesuïta.

sembla una proposició que no na d'agradar a la minoria, o bé és la minoria la que presenta una proposició que no ha d'agradar a la majoria; i tant en un cas com en l'altre, ja la tenim armada.

Moltes vegades, el Parlament de la República acorda una cosa diferent del que ha acordat l'Ajuntament, i moltes altres vegades l'Ajuntament discuteix una cosa ja resolta pel Parlament de la República. Però, què hi fa? Els regidors fan pràctica, i un dia o altre seran diputats, si no en són ja, que actualment ja en volen ésser.

Però de vegades, encara que poques, poquíssimes, que diria el senyor Giralt, la proposició del gran debat de la setmana té un sentit, que pot interessar la ciutat; però com que té aquella punxa política, tothom s'hi esgarropa, i la ciutat no en treu res. Així passà, la setmana passada, amb una proposició en la qual es proposava — naturalment, en una proposició, cosa curiosa, sempre es proposa alguna cosa — demanar al Govern que cedís a la ciutat els edificis que haurien d'ésser abandonats pels jesuïtes i passar al patronat instituit.

—A la ciutat, uns edificis que havien estat dels jesuïtes?—varen dir-se els regidors de la Lliga? —*Vade retro!*

I començaren de fer discursos i més discursos, per demostrar que els jesuïtes no havien d'ésser dissolts, quan ja ho eren! Mentrestant, els edificis abandonats anaven passant al patro-

nat, i d'ell segurament a l'Estat, en comptes d'anar a la ciutat que havia elegit els regidors regionalistes, a menys que aquests regidors no haguessin estat elegits pels jesuïtes, cosa que tot podria ésser o, almenys, pels accionistes de les societats anònimes "La Educación" i "La Instrucción", propietàries dels edificis que els jesuïtes han hagut d'abandonar, societats tan anònimes que tothom els sap el nom.

El que calia, però, era fer olla; i com que calia fer olla, es féu olla, i en paus.

CAMPANETA

JA HI TORNEM A ÉSSER

L'altre dia, un atemptat. Un atemptat, quan ja ens creïem que això dels atemptats havia passat de moda.

No fem bromes, senyors. Penseu que això dels atemptats és una cosa sèria. Sobretot per la víctima. I penseu que la moda dels atemptats, a Barcelona, no li fa cap gràcia. Ni cap favor.

Nosaltres recordem — i podem assegurar-vos que no la recordem amb alegria — aquella època que a Barcelona els atemptats estaven a l'ordre del dia. Llavors sorties de casa a prendre

el vermut i no sabies quan tornaries a casa. Ni sabies si hi tornaries.

Val a dir que era una cosa molt sensacional, molt melodramàtica, molt fulletinesca. Fèiem la competència a Xicago, la ciutat dels gangsters. I Xicago ens tenia enveja: ho sabem de bona tinta. Si haguéssim fet un concurs, tal vegada hauria guanyat Barcelona.

De totes maneres, el passat, passat. I val més que no hi tornem, que potser rebriem, i rebre no ens convé. Nosaltres no som guerrers, no som bèl·lics. Nosaltres, més que dels atemptats, som amics de la tranquil·litat i els bons aliments.

Comprenem molt bé que allò dels atemptats, per a segons qui, potser feia bonic. Una ciutat en la qual hom juga cada dia a lladres i "serenos" no es troba cada dia. Ni això de matar homes com qui mata conills és cosa vulgar que es vegi ni a l'Àfrica. La càrrega de l'home—hem de fer justícia, senyors! — fou una de les coses més ben organitzades de la monarquia. Si hagués seguit gaire temps, s'hauria resolt un greu problema: la manca de pisos per excés de població.

Però és una moda passada. I les modes no tornen. Si ara tornava la dels atemptats, Barcelona la rebria amb mala cara.

Aquesta moda dels atemptats anava bé amb la monarquia. Però amb la República no va gens bé.

Paraula.

VIRAI

FITXES

GOETHE. PETITS APUNTS. Quan Carlota von Stein tenia 80 anys, Goethe li va escriure la darrera carta d'amor. Per nosaltres es tracta de la carta més apassionada d'entre les cartes goethianes amoroses.

Com brillen i escalfen les fogueres dels records! Goethe no vivia l'amor per a l'instant de viure'l. El vivia per als innúmers instants de recordar-lo.

***

Emil Ludwig marca bé la llarga contradicció que fou l'existència de Goethe. Amoral i partidari de Spinoza; egoista i generós; plaent i malcarat; humil i ple d'orgull; fredament objectiu i apassionadament somniador; ben varonívol, però amb grans coses femenines; pacient i impacient.

Goethe defensà la llibertat de Premsa amb passió enfebrada. Però, Director de teatres de Weimar, amenaçà amb suprimir els "magazines" que comentaven desfavorablement les seves gestions.

***

El "Faust" de Schumann i la VIII Simfonia de G. Mehler poden marcar les realitzacions musicals més significatives de les creacions de Goethe.

***

Passen per l'adolescència de Goethe cinc dones. Ell va enamorar-se de les cinc i no arribà a enamorar-ne cap. L'escapament, ple de desig, que aquestes fugides li portaren s'endevina en tota la seva obra.

En els vint anys, per primera vegada ja, li ve la idea d'escriure el "Faust".

***

¿Què farem per a commemorar el centenari del gran mestre de Weimar? Recordar persistentment, evocant-los, els ulls blaus de Lili Schonemann. Afirmar, com Goethe, el nostre amor per al qui cerca l'impossible. Proclamar que no fou Mefistòfil el qui, per pràctiques vulgars de fetilleria, retornà a Faust l'Hellena resurrecta. La ressuscità el mateix Faust per la màgia natural de la poesia. I aquest és, i serà, el seu triomf de vida i de glòria.

EMINÈNCIES I PLANES DE DIARI IL·LUSTRAT. "Estampa" ha fet unes preguntes a determinades personalitats de les madrilenyitzades: "¿Què li gusta a usted més de Barcelona?"

Lerroux contesta: "El mar". Vaguetat meravellosa de meravellós polític evolutiu. El mateix vàrem sentir-li a dir a un pagès que venia de Vallcebre. Aclari-

rem en dir que el pagès el primer mar que veia era el mar de Barcelona.

Miquel Maura. La contesta del gran home a la pregunta de què li plau més de la nostra ciutat sembla feta adés per a quedar mapat. Li agrada de Barcelona: "la perspectiva a vista de pàjaro". Hem vist plenament que Miguel Maura coneix les nostres coses a "vista de pàjaro". Gran documentació per a un títol permanent de Ministre. I tenim por que Miguel Maura, per a completar, vegi les coses a vista d'ocell borni. Més mereixements ministerials encara, i encara més possibilitats.

Lluís de Tàpia diu, en contestar la pregunta: "Las flores de la Rambla". No diu "les Rambles". Diu: "les flors de les Rambles". ¿No serà per a fer-ne una

K-Hito. El que més plau de Barcelona a aquest bon senyor és l'arròs a la marinera que fan en les tavernes clàssiques de la Barceloneta als voltants de les dotze. Bon profit li faci!

Eduard Zamacois: Parla d'una Barce-

Altra disfressa?

—No: un regidor!

lona que li ha robat el cor. Es... — En el seu suc quedarà millor —, "la urbe barcelonesa ceñida de fàbricas cuyos mirallares de chimeneas parecen los tubos de un órgano que entonase, desde el amanecer, la Misa del Trabajo; la única cierta". Zamacois i la seva literatura estan ben bé d'"órganos"; entenguí's d'orgues.

Uns "toreritos" opinen, mostrant l'ofici, i ens claven les seves opinions com banderilles. A l'un li plau la Plaça de Catalunya — i ho diu en vers —, per "que és lo milló que allí a". Ah!! L'altre sent amor per la plaça de braus barcelonina, on li van donar els "màximos estímulos".

Passem per alt els sentimentalismes de les actrius Lola Menbrives i Maria Caballé. A la segona li plau Barcelona perquè és la ciutat on nasqueren els pares. A la primera li plau perquè n'hi té un d'enterrat.

Premsa il·lustrada! Paul Valery deia, en parlar del nostre temps. "La Premsa és la que avui porta la cultura al poble. Passeu-hi els ulls, per la Premsa. Us explicareu tantes coses!".

Ben cert! La Premsa d'avui, tant la il·lustrada com la sense il·lustració, us pot explicar moltes coses.

Deixem ara que els de Madrid comentin les contestes que han fet algunes eminències catalanes en preguntar-los: "¿Qué le gusta a usted més de Madrid?".

CREPUSCLE. Aquest vespre el sol s'ha fet mariner.

Rema horitzons endins ficat dintre e canot violeta d'un gran núvol.

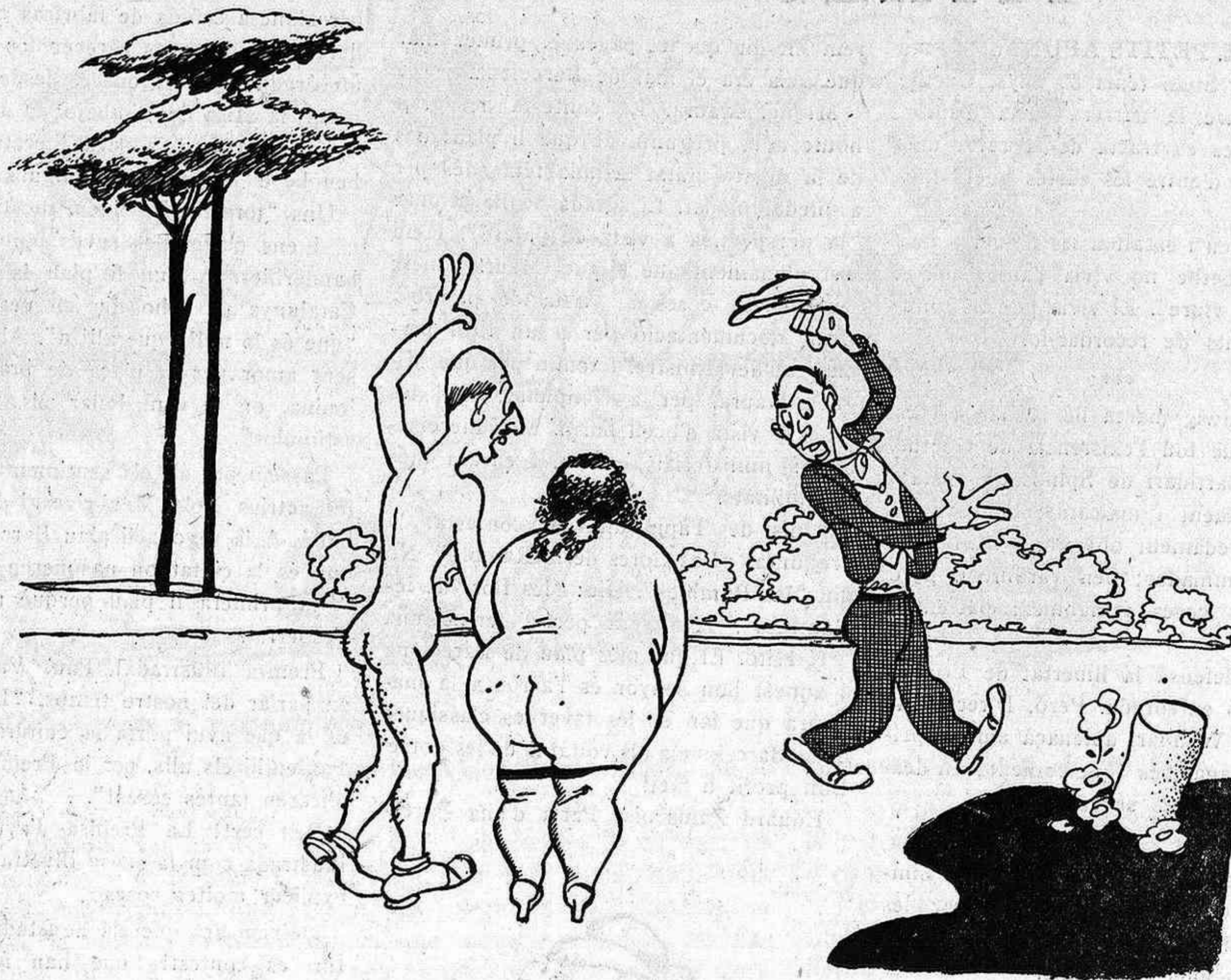
RAMON VINYES

Terrassa festeja Beethoven

Dimarts, a la nit, a la Sala de festes dels Amics de les Arts de Terrassa, donà una conferència el nostre company Lluís Capdevila, qui glossà amb paraula càlida la vida i l'obra de l'immortal músic Beethoven.

Carme Baca interpretà diverses composicions: "La Patètica", "Clar de Lluna", "Pastoral" i "Adagio" de la setena Simfonia, que intercallava com il·lustracions musicals, com a finals de capítol de la interessant conferència que escoltava amb religiositat nombros públic.

Bell gest aquest de Terrassa, en dedicar una vetllada a l'humà, al generós, al rebel, a l'immortal Beethoven.

Les aparences

—No som nudistes, no; és que anem disfressats d'Adam i Eva, sap?

Capricis i paradoxes ELS JESUÏTES SEMPRE SÓN JESUÏTES

A propòsit de la dissolució dels jesuïtes, el senyor Macià ha tingut una frase sibillina. "Jo—ha dit—sóc més liberal que tot això." Generalment, les frases i les declaracions del senyor Macià tenen la virtut de desfermar tempestats. Apassionen. Uns aplaudeixen, i altres protesten; i tots plegats donen un espectacle que hom diu que diverteix molt als madrilenys. Aquesta vegada, però, diríem que és la cautela mateixa, qui ha parlat per boca del paternalistic president. Cada bàndol ha pogut interpretar-lo al propi gust.

—Ja ho veieu!—diuen uns. —Ell és més liberal. Això vol dir que no és partidari de la dissolució. Sempre ho he dit, que, en el fons, Macià és un cor d'àngel!

—Més liberal, eh?—diuen els altres. —Això vol dir que ell no s'hauria contentat amb la dissolució. Ell els hauria tallat el coll a tots.

I és que això del liberalisme hi ha moltes maneres d'interpretar-ho.

I potser ja està bé que el President parli, en alguns moments, en aquest to equívoc, que acontenta a tothom. Però cal que els que no presidim res, concretem una mica i diguem en què consisteix el nostre liberalisme, car amb tants eufemismes, avui hi ha ja molta gent liberal i esquerrana que comença a enternir-se amb la tragèdia del jesuïta, que comença a representar-se' com la víctima propiciatòria llençada a les fúries jacobines.

Per reaccionar, però, contra aquest enterniment, basta pensar en el joc de mans amb què han volgut fer evaporar els col·legis i residències més importants. Ara no sols resulta que el que és seu, no és seu—cosa que ja sabíem—, sinó—cosa que ignoràvem—que és d'unes societats anònimes. El truc, feia temps que el tenien preparat: i això vol dir ben clarament que la història del jesuïtisme continua. La manera com han volgut alliberar de la nacionalització, aquests immobles, serà

sens dubte un dels exemples típics que hom posarà en l'esdevenidor de la lluita secular dels jesuïtes contra els poders legítims.

Però el que fa vacillar a molts ciutadans laics, en prendre partit en aquesta qüestió, és el dany que es farà a la cultura amb el tancament de tants centres d'ensenyança. Però si aquest és precisament el cavall de batalla, de tot home liberal i esquerrà! Calia que tanquessin, perquè la seva ensenyança era tendenciosa, partidista i fins de classe. I el que cal és que l'ensenyança sigui objectiva, laica, i oberta a totes les classes socials. El jesuïta era la barrera més forta contra l'ensenyança igual o única. Calia destruir-la. I ja ho està.

Hom dirà que aquesta doctrina amenaça igualment els altres col·legis de religiosos i de religioses... Naturalment! Ara, que cal fer les coses amb ordre i amb seny. Però *piano piano*, arribarem on calgui.

DOMÈNEC GUANSÉ

Higiene i moral

El film "Maternitat", que es projecta a l'Olympia, no ha pas agradat a tothom, i fins i tot ha escandalitzat uns quants senyors que es queixen que el film no doni una solució al problema. Troben, per exemple, que no n'hi ha prou, d'assenyalar els perills de l'avortament provocat — i provocat per qui i en quines circumstàncies —, sinó que voldrien que ens convencés d'alguna cosa més. De què? Ah! Aquí està el problema, precisament. L'ideal seria, és clar, que el film ens donés la solució per viure feliços i lligar els gossos amb llonganisses. Potser voldrien, aquests senyors, que el film ensenyés a les noies a defensar-se millor contra la seducció? No; no és pas això, precisament, el que ells demanen. Que les xicotes fossin una mica més instruïdes? Home!... I l'atractiu de la innocència, on el posen, aleshores? Sembla que alguns voldrien, sense voler-ho, naturalment, que les noies, innocents i pures, sabessin prevenir-se. (Prevenir-se val més que curar).

Però, no; tampoc no es tracta ben bé d'això. La solució d'ordre moral, com el seu nom ja indica, consisteix a fortificar, no precisament la resistència de les noies, això no; on aniríem a parar?; sinó la seva resignació cristiana; ensenyar-les que han de carregar amb la criatura perquè és el seu deure, ja que són mares; que l'ésser mare és el més gran que pot ésser una dona, i que amb això ja n'han de tenir prou i deixar tranquil el pare.

Però el mal és que hi ha moltes noies que no la saben comprendre. aquesta solució d'un ordre tan moral!

HOTEL AMERICA, per Maria Leitner.

No és pròpiament una novella, sinó un reportatge novellat. Agut, desapiadat, cruel, amarg. El revés dels grans hotels, dels Palace, dels Astòria, dels Carlton, dels Negresco, que enlluernen la pobra gent provinciana. Es una diatriba ferotge contra el luxe, contra la riquesa immisericable. Es una diatriba contra Nordamèrica, la Nordamèrica imperialista i corrompuda pel diner, que té el cinisme de posar a la seva entrada una estàtua de la Llibertat il·luminant el món.

Tots els grans escriptors — els pocs grans escriptors que té Nordamèrica — condemnen durament, ataquen durament Nordamèrica: Upton Sinclair, John Dos Passos, Sinclair Lewis.

"Hotel Amèrica" és un llibre cruel i amarg com la mateixa vida. Cal llegir-lo

ALTRES LLIBRES REBUTS:

"O. P.", novella de Ramon Sender.

"El derecho a la vida", per A. de Hoyos i Vinent.

"Crimen y castigo", 2 volums. Obres completes de Fedor Dostoiewski. Traducció d'Alfons Nadal.

"¿Qué es una Constitución?, per Fernando Lassalle.

"Los reclusos de Schlüsselburgo", per Vera Dignez.

"Mirra", per Ventura Gassol.

NOTULLES

Homenatge

Els fills de Josep Aladern — escriptor de mèrit avui oblidat injustament — es proposen fer una edició de les Obres Selectes del seu pare.

Heu-vos ací una bella empresa digna d'elogi.

En parlarem més extensament.

ESPANYOL

LA REINA HA REL·LISCAT, vodevil sonor, lletra d'A. Roure, música de J. M. Torrents.

Aquesta vegada la crítica no ha pas tret la caixa dels trons contra A. Roure. Per què? Perquè gairebé es pot dir que A. Roure es llunyà de l'obra i se'l recorda només en alguns moments d'un esqueixament inflat o en les patètiques exclamacions — tan grates a Roure — de la relliscada Reina en dir-nos el seu amor matern.

Consti que les possibilitats de saineter del Roure de "La Reina del Mercat", d'"El tec de Pascua", no les hem vistes en "La Reina ha relliscat". L'obra és arrencada d'un pel·lícula de gran èxit, i la pel·lícula coacciona l'escriptor traient-lo del que va escrivint. Hom ho constata a cada pas. El defecte, o la qualitat és que l'obra queda desinflada d'autor i plena de les gesticulacions dels actors. ¿Ve del que deixem dit la benvolença dels crítics?

"La Reina ha relliscat", com a vodevil sonor, te música. Direm millor si diem musiqueta. Una musiqueta dolça i enganyosa com orxata barata. L'espectacle no demanava ni permitia més.

Que fem una rebentada a "La Reina ha relliscat"? Ben al revés! Es una superació del gènere que persistentment ens ha vingut servint Santpere, i aquest sol fet ens animaria a recomanar l'obra.

Nosaltres, que no creiem que el públic cerqui preferentment en el music-hall, perquè és on les troba, "la vida i la fantasia, la velocitat i l'agilitat (com sona a buit aquesta literatura que no ho vol ésser), creiem que no s'ha d'ensopir el

públic — sigui el que sigui —, repetint el que és sabut que li plau, o que li ha plagut una vegada. Els espectacles s'han de renovar. "La Reina ha relliscat" ha fet èxit en l'Espanyol perquè és una renovació del gènere de l'Espanyol. ¿Hauria passat tan planerament en altre teatre que hagués conreat el gènere al qual s'emparenta: "La Reina ha relliscat"?

Lloem en Santpere la visió i el gest d'empresari. L'obra és presentada a tot cost. I que l'encert que com a empresari ha tingut, en aquests temps difícils, l'alliçoní per a les noves renovacions i els nous espectacles.

Santpere i la seva companyia compten amb elements per a poder fer encara molt més del que s'ha fet amb "La Reina ha relliscat", vodevil sonor.

NOVEDADES

Exitàs: "Las Corsarias".

Exitàs: "La Corte de Faraón".

Exitàs: "Las Bribonas".

I les mateixes tertúlies catalanistes que protegien el Teatre Català i que, en anar a veure'l i oir-lo, feien escarafalls per qualsevol gosadia i demanaven teatre blanc i honest amb esgargallaments ruboritzants.

WORK

ES DIU..

Que la companyia Torres - Sierra s'ha dissolt a Figueres.

Ho sentim.

* * *

Que al Romea preparen un sàinet "sonoro".

Bé, sí; ara això es farà de moda.

Que l'"empresario" Lluís Calvo fa gran negoci a "Novedades".

Més en fa En Canals. I és que com "empresari" és més viu que En Calvo.

***

Que el meu amic l'actor Alarma no dorm tot el que vol buscant negocis per la seva companyia.

Que no dorm? Doncs, fa pocs dies que el vaig veure dormint al "Cómico".

***

Que les "quaranta" "girls" de l'Espanyol són totes dignes d'ésser "Miss Espanya".

Contra gustos no hi ha disputes, i això de "quaranta", tregueu-li el zero

***

Que al "Nuevo" preparen una altra estrena d'En Franz Lear, que es diu "Cló-Cló".

Si és com "Paganini", ja riurem

***

Que al Talia es projecta una temporada de revista d'assumptes locals amb grans "trucos".

Amb grans "trucos"? No hi faltaria el "sonoro"!

***

Que el Victòria és el teatre on debuten més artistes.

Això vol dir que el negoci va bé, i es "guanyen" diners.

Ens en alegrem.

***

Que el Cine "Condal" aviat tornarà a ésser convertit en teatre.

I faran bé, perquè amb cine no hi va ningú.

BRIK

Malgrat les multes imposades a molts venedors de llet, sembla que no en fan cas i continuen posant aigua a la llet.

No creieu que aquests desaprensus tenen molt mala llet?

✽

Dimarts, al matí, es verificà l'enterrament de la nena Antònia Cabré, víctima dels successos de la plaça d'Espanya

El nostre condol per la víctima de fets tan lamentables com aquest.

✽

La Borsa del Treball de la Generalitat de Catalunya assabenta els mestres i mestresses que vulguin col·locar-se que actualment hi ha gran nombre de demandes i que no és possible d'atendre-les per no haver-hi sol·licituds de treball de l'esmentada especialitat.

✽

Una dona ha denunciat a la policia que li han pres tres monedes d'or, un bitllet de cent pessetes, un de vint-i-cinc i dos de deu francs. La denunciant no sospita qui pot ésser l'autor.

Nosaltres creiem que pot ésser algun colleccionista. Sempre hi ha algun maniàtic.

✽

Ha arribat a la nostra ciutat una segona remesa de reixes per a la presó Model.

Ara falta saber triar la gent que ha d'anar reixes endins.

Ací tothom és republicà, almenys s'ho diuen; però arriba el moment de fer festa, i ningú no acata les ordres de la República.

La Candalera ha arribat, i tot el comerç de la nostra ciutat ha tancat les portes.

Es veu que en qüestió de fer festes, no hi ha res a fer. On és aquest esperit de sacrifici? Senyors Canons!

Respostes pagades

J. M. M.—No s'hi val a desil·lusionar-se tan aviat.

S. M. J.; J. C. F.; El noi gran; J. C.; A. C.; T. R.; Ll. A. J.—No fa per casa.

V. C.—Mirarem d'aprofitar quelcom.

N. V.—S'hauria de corregir molt, i ens manca temps.

E. P.—No és prou interessant.

Ll. de Ll.—Es un tema una mica fiambre.

V. R.—El vostre escrit està bé, però no és apropiat al nostre setmanari.

J. V.—Massa seriós.

P. A.—Ha passat l'oportunitat.

R. G.—La imatge està bé, però els versos són incorrectes. Ja veurem si pot corregir-se. En aquest cas, aniria a "La Campana".

Imp. "L'Esquella". -- Om, 8, Barcelona

CARTELETA

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil i espectacles moderns de JOSEP SANTPERE

Avui, divendres, nit: representació del vodevil sonor

LA REINA HA REL·LISCAT

Libre d'ALFONS ROURE Música de J. M. TORRENTS
Presentació de l'eminent tenor MATEU P. GUITART

TEATRE VICTORIA

GRAN COMPANYIA TITULAR

Avui, divendres, tarda: **La revoltosa, La verbena de La Paloma** i **El santo de la Isidra**. Nit: Reparició a Barcelona de l'eminent tenor FRANCESC MANEN amb l'òpera **Marina** (actes I i III), i estrena de **Los futuros vivos**, de J. P. Oliveras.

Demà, dissabte: Debut de l'aplaudit tenor JOAN ARNÓ amb **Cançó d'amor i de guerra**.

ROYAL CONCERT

Marquès del Duero, 106 - Telèfon 20384
Direcció artística: LEOPOLD MORAL

El Music-Hall de les cares boniques

Cabaret de 1 a 4 matinada
ORQUESTRINA REMEN WARTY i P. GALLO

TEATRE COMIC

GRAN COMPANYIA DE REVISTES

Avui, divendres, nit: FUNCIÓ EXTRAORDINARIA amb motiu del Centenari de

LAS LEANDRAS

prenent part HARRY WILLS
El teatre és dotat de calefacció central

FEROTYL
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
 (MANCA DE VIGOR SEXUAL)

Especific de l'

De la eyacuació prematura (pèrdues seminals); de la Feblesa y molt eficàs per a combatre la NEURASTENIA, en totes les seves manifestacions.

Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinèrgic i homo-estimulasa de les glàndules intersificials. Producte piú riglandular, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap orgue, ni el funcionament dels mateixos.

No conté, ni estricnina, ni fòsfurs, ni cantárides, ni cap altre medicament excitant.

PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOPRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. PROSPECTES GRATIS

Laboratoris Farmacològics del Dr. W. Dutrem

Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon: 18631

Preu: 21'75 ptes.

**Caruso, Fleta, Tito Schipa,
 Pau Casals, Sagi-Barba,
 etc., etc.**

Totes les celebritats impressionen en discos

**La voz
 de su amo**

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

DEFINITIVAMENT divendres, dia 12, sortirà el

ALMANAC de l' "Esquella de la Torratxa"

SUMARI

Preu: 1,50 ptes.

Els mesos de l'any (historieta)
 El primer Govern de la República (retrats).
 Figures polítiques i parlamentàries (retrats).
 Un amic perdut (A la memòria de l'avi López), per Amichatis
 Els pecats capitals treuen el nas (Dels "Diàlegs d'Adam i Eva", en preparació), per Pompen Crehuet.
 La rosa vermella, per Domènec Guansé.
 Estampa muntanyenca, per Bartomeu Soler.
 Catalunya vertebrada, per A. Esclansans.
 Humorisme.—Noves radiacions, per Carles Sindreu i Pons.
 Set anys i mig de censura, per Agustí Piracés.

Les obres que no s'estrenen.—Ball de titelles (titellada), per Ramon Vinyes.
 La visió d'En Joan Blava, per Enric Lluelles.
 El món reumàtic, per Carles Monfar.
 Claror riallera, per Iu Pons.
 Memòries d'un llibre, per Agustí Collado.
 La sempre viva (historieta), per Moreno.
 L'honor, per J. Puig Pujades.
 L'amor que sanciona, per Ferran Canyameres.
 L'aventura de l'hotel, per Lluís Capdevila.
 Els diners o la vida (historieta), per Moreno.
 Oscar Wilde, per Emili Saleta i Llorens.

Oració del pa, per Ambrosi Carrión.
 Un primitiu modern.—Miquel Sallas, pintor i escultor mallorquí de Pollença, per Francesc Pujols.
 Un resum, per Angel Pestània
 Els que no l'han vist, per Angel Samblancat.
 El somni d'una nit d'hivern, per Baldomer Xifré.
 Suburbiana, per Jaume Pla Palleja.
 La morra, per Angel Guimera.
 Toledo, per Salvador Borrut i Soler.
 L'estranya aventura d'un peix civilitzat, per Llorenç Sans.
 Primer dol, per Joan Maragall.
 Conjugal, per Joan Maragall.
 Silueta, per J. Costa Pomés.
 L'all, per H. C. Santeugini.

Gran quantitat de dibuixos i ninots

Les bullangues de la Barcelona romàntica per En Pere Coromines. Il·lustracions de l'època

La figuereta de l'Estatut

—A veure si després de fer-nos guar tant, ens donaran una figa seca!...